

ART ATTACK **Niv Sheinfeld a Oren Laor**

V dnešnom čase zmien môže byť úloha kreatívneho umelca len revolučná: jeho poslaním je zničiť posledné zvyšky prázdnej a nudnej estetiky a prebudiť kreatívne inštinkty, ktoré doposiaľ spia v nevedomí ľudskej mysli.
(1948, Constant Nieuwenhuys, maliar)

Pokračujeme v evolúcii umenia.
Jej myšlienky sú nepopierateľné.
Existujú ako semienka vo vnútri sociálnej štruktúry a čakajú, kým ich vyjadria umelci a myslitelia.
(1946, Lucio Fontana, výtvarný umelec)

Dekadencia verzus revolúcia: Tak ako obe koexistujú v rovnakom svete, existujú spolu aj v tom istom jedincovi. Myseľ umelca je arénou zápasu medzi oboma týmito fenoménmi.
(1962, Jose Carlos Mariategui, spisovateľ)

Existuje niečo ako POETICKÁ PRAVDA. Je tajomná a unikajúca, a možno ju dosiahnuť iba fabrikáciou, imagináciou, štylizáciou.
(1999, Werner Herzog, filmár)

Väčšina tanečných predstavení, ktoré si pozriem, sa mi nepáči. Podľa mňa sú veľmi nudné. Vyzerajú stále rovnako, možno s odlišnými kostýmami, a možno s inou zlou hudbou. Ja ako divák chcem, aby sa predomnou celú dobu odohrávalo niečo nové.
(1990, Mark Morris, choreograf)

Jediný spôsob, ako sa vyrovať s neslobodným svetom je stať sa tak absolútne slobodným, že tvoja samotná existencia sa stane aktom rebélie.
(1951, Albert Camus, spisovateľ)

Dnešné umenie, ktoré nájstojí na tom, aby bolo „cool“, a odmieta všetko sentimentálne a používa pojmy ako „výskum“ – je bližšie duchu vedy ako duchu umenia. Veľké umenie nikdy nie je iba spôsobom vyjadrenia myšlienok a morálnych postojov. To ani nie je hlavným poslaním umenia.
(1965, Susan Sontag, autorka a filozofka)

Chcem prehltnúť každú jednu poondiátu vec, ktorú táto planéta ponúka, než príde anjel smrti a odvedie ma do svojho kráľovstva. A ver mi, že nepôjdem potichu. Zomriem tak, ako som žila, divo kopajúc a kričiac zoči voči priepasti. Pretože robiť umenie znamená svojim spôsobom oklamať smrť.
(2004, Lydia Lunch, hudobníčka)

Najstarší z nás majú tridsať, takže máme ešte aspoň tridsať rokov na dokončenie diela. Keď dosiahneme štyridsiatu, mladší a odvážnejší muži povstanú a postavia sa nám a prevzmú žezlo. A to je to, čo chceme!
Stojíme vzpriamení na vrchole sveta a znovu vyzývame hviezdy na súboj!
(1909, Filippo Marinetti, básnik a performatívny umelec)

Chceme rebelskú muziku, chceme pouličnú muziku. Chceme muziku, ktorá potláča strach ľudí zo seba navzájom.
Muziku pre krízy.
Muziku terajška.
Muziku, ktorá vie, kto je skutočný nepriateľ.
Rock proti rasizmu.
(1976, David Widgery, spisovateľ a publicista)

Aký deň to bude – kto vie? No už cítime ráno. Už nie sme vagabundi, ktorí sa zasnene čudujú v bledom svetle histórie. Fúka okolo nás chladný vietor skorého rána; ten, kto sa nechveje, musí pochodovať vpred. A my a všetci tí, ktorí pochodujú s nami, vidia v diaľke skoré svetlo prebúdajúceho sa rána!
Veľké slnce umenia začne svoju cestu za víťazstvom.
Dnes viac ako kedykoľvek predtým veríme vo svoju väšeň, tvoriacu jedinú hodnotu, ktorú si ceníme. A tou hodnotou je: nepretržitá zmena.
(1921, Bruno Taut, architekt)

Zbavte sa intelektuálnej, profesionálnej a komercializovanej kultúry!
Zbavte sa mŕtveho umenia, imitácie, umelého umenia, abstraktného umenia, iluzionistického umenia, matematického umenia.
Podporujte neumeleckú realitu, ktorú pochopia všetci ľudia, nielen kritici a profesionáli.
Podporujte revolučný príval a príliv v umení.
Podporujte žijúce umenie, anti-umenie!
(1963, George Maciunas, grafický dizajnér a hudobník)

Som za umenie, ktoré robí aj niečo iné, než že sedí na zadku v múzeu.
Som za umenie, ktoré rastie bez toho, aby vôbec vedelo, že je umenie.
Som za umenie, ktoré sa zapodieva každodennými sračkami a aj tak z nich vyjde čisté.
Som za umenie, ktoré imituje človeka, ktoré je komické, ak treba, alebo násilné, alebo čokoľvek je potrebné.
Som za umenie, ktoré svoj tvar berie z línií života samotného, ktoré pluje a kvapká, je ťažké a vulgárne a neokrôchané a sladké ako život samotný.
Som za umenie, ktoré vyjde z komína ako čierne vlasy a roztrúsi sa po nebi.

Som za umenie, ktoré oblizne dieťa, keď dá dole obal.
Som za umenie, ktoré sa fajčí ako cigareta, ktoré smrdí ako pár topánok.
Som za umenie, ktoré sa prederaví ako ponožky, ktoré sa dá jesť ako kus koláča, ktoré človek odvrhne s hnusom ako kus hovna.
Som za umenie pokryté náplastami, som za umenie, ktoré kríva a váľa sa a behá a skáče.
Som za umenie, na ktoré sa dá sadnúť. Som za umenie, ktorým sa dá špárať v nose.
Som za umenie spodného prádla a za umenie taxíkov. Som za umenie kornútkov zmrzliny, ktoré spadnú na chodník.
Som za majestátne umenie psích exkrementov, týčiacich sa ako katedrály.
Som za umenie mňaukania a lomozenia mačiek a za umenie ich tupých elektrických očí.
Som za umenie hrdze a plesne. Som za umenie srdc, pohrebných srdc alebo mileneckých srdc, plných nugátu.
(1961, Claes Oldenburg, výtvarný umelec)

Ľudstvo prechádza najväčšou krízou svojej histórie. Starý svet zomiera, nový sa rodí. Viac ako kedykoľvek predtým sa kapitalizmus prejavuje ako systém lúpeží a podvodov, nezamestnanosti a teroru, hladu a vojny.
Jeho filozofia, jeho literatúra a jeho umenie upadli.
Vyzývame všetkých intelektuálov a umelcov, aby vytvorili nové umenie, ktoré bude slúžiť ako zbraň v boji za nový a lepší svet.
(1932, John Reed Club of New York, návrh Manifestu)

Skutočné umenie nemôže byť iné ako revolučné, a musí aspirovať na kompletnú a radikálnu rekonštrukciu spoločnosti. V ríši umeleckej tvorby sa musí predstavivosť zbaviť všetkých obmedzení a nesmie sa nechať spútať.
Žiadna autorita, žiaden diktát, ani len stopa po príkazoch zhora!
(1938, André Breton, Diego Rivera, Lev Trockij, maliari)

Naše divadlo musí stimulovať TÚŽBU po porozumení. Naše publikum musí zažiť POTEŠENIE z meniacej sa reality, RADOSŤ z objavovania, a všetky pocity triumfu spájané s oslobodením.
(1954, Bertolt Brecht, dramatik a režisér)

Nič nie je originálne. Vykrádaj všetko, čo ťa inšpiruje alebo podnecuje tvoju predstavivosť: filmy, hudbu, knihy, obrazy, sny, architektúru, stromy, oblaky, svetlo a tiene.
Pamätaj si: Nie je to o tom, odkiaľ veci berieš – ale kam ich vezmeš.
(2002, Jim Jarmusch, filmár)

Iba neschopní umelci skrývajú svoju prácu za úprimnosť. Umenie si vyžaduje pravdu – nie úprimnosť.
(1916, Kazimír Malevič, maliar)

Nie spektaklu / nie virtuozyte / nie transformáciám a mágií a zdaniu / nie nádhre imidžu hviezdy / nie heroizmu / nie anti-heroizmu / nie vulgárnym obrazom / nie interakcii performerera a diváka / nie štýlu / nie neprirodzenosti / nie zvädzaniu diváka performerom / nie pohnutiu a dojímaniu sa (1965, Yvonne Rainer, choreografka)

Umelecké dielo, ktorému chýba agresia, nemôže byť majstrovským dielom. Svet je prehnitý múdrosťou. (1909, Filippo Marinetti, teoretik umenia a performatívny umelec)

Drahá predstavivosť, len ty mi môžeš poskytnúť víziu toho, čo *môže byť*... chcel by som spať, aby som sa odovzdal snívajúcim. (1924, Andre Breton, maliar)

Odmietame použitie čisto horizontálnych línií, vertikálnych línií a všetkých ostatných mŕtvych línií. Odmietame 90 stupňový uhol, ktorý nemá žiadnu vášeň. Odmietame kocku, pyramídu a všetky ostatné statické tvary. (1913, Carlo Carra, maliar)

Jediný rozdiel medzi mnou a šílencom je ten, že ja nie som šílený. (1963, Salvador Dalí, maliar)

Dobrý večer, dámy a páni. Všetko súčasné umenie je falošné. Nemá silu, gule ani vášeň. (1999, Elaine Sturtevant, výtvarná umelkyňa)

Už žiadni maliari, žiadni spisovatelia, žiadni hudobníci, žiadne náboženstvá, žiadni republikáni, žiadni rojalisti, žiadni imperialisti, žiadni anarchisti, žiadni socialisti, žiadni politici, žiadna buržoázia, žiadni aristokrati, žiadne armády, žiadna polícia, žiadna vlasť, dosť týchto imbecilít, už žiadne čokoľvek, už žiadne čokoľvek, nič, NIČ, NIČ, NIČ. (1920, Louis Aragon, básnik)

Človek dosiahol vrchol civilizácie, a bude sa bude musieť vrátiť k nahote: vedomej nahote zrelého muža. Najušľachtilejšou v umení je nahota. (1902, Isadora Duncan, tanečnica a choreografka)

V prvom rade si myslíme, že sa treba zbaviť cestovín! Idiotského gastronomického fetišu Talianov. Cestoviny nie sú pre Talianov dobré. Cestoviny odporujú živému duchu a vášnivej povahe Neapolčanov. Tým, že jedia cestoviny, vypesťujú si emocionálny skepticizmus, ktorý zabíja ich entuziazmus. (1930, Filippo Marinetti, básnik a performatívny umelec)

To, čo nazývame géniom, je sila jednotlivca oslobodiť sa od vládnucej estetiky a postaviť sa nad ňu. (1948, Constant Nieuwenhuys, maliar)

Prajeme si zničiť múzeá, knižnice a akadémiu všetkého druhu. Svet je prehnitý múdrosťou. (1909, Filippo Marinetti, básnik a performatívny umelec)

Moderná doba so svojou vedou a technológiou urobila z človeka megalomaniaka. Umenie chce človeka zachrániť od jeho najnebezpečnejšej vlastnosti: márnivosti. (1942, Jean Arp, výtvarný umelec)

Je jednoduchšie predstaviť si koniec sveta ako koniec kapitalizmu. (1994, Fredric Jameson, filozof)

Keď si kultúra vyžaduje rešpekt, keď je rešpekt primeranou reakciou na kultúru – vtedy vieš, že buď zomrela v spánku alebo ju zabili. (2004, Mark Fisher, teoretik a spisovateľ)

Ako dosiahneme Šťastie? Tak, že povieme DADA. Ako sa staneme slávnymi? Tak, že povieme DADA. DADA vzrušuje všetko! Pravdepodobne si užívaš život, no máš pár zlozvykov: máš prílišný rešpekt voči tomu, čo ťa učili rešpektovať: cintoríny, melanchóliu, tragického milenca, mesiac... kričíš na mesiac. A potom zomrieš. Zomrieš ako hrdina alebo ako idiot – je to to isté. Jediná trvalá vec je smrť. Miluješ smrť pre ostatných. Ako dosiahneme Šťastie? Tak, že povieme DADA. Ako sa staneme slávnymi? Tak, že povieme DADA. DADA DADA DADA DADA...

Dada je stále hovno, ale odteraz chceme hovno rôznych farieb. Rozprávalo sa DADA s tebou niekedy o sardinkách? NIKDY! Rozprávalo sa DADA s tebou niekedy o Massachusetts? NIKDY! Rozprávalo sa DADA s tebou niekedy o nežnosti? NIKDY! O umení? NIKDY! O minulosti? NIKDY! NIKDY! DADA nerozpráva.

Čo potrebujeme, je umenie, ktoré je silné, priame, precízne a vždy mimo chápania. Logika je taká komplikácia! Logika sa vždy mylí.

Hovorím ti: neexistuje začiatok a my sa nechvejeme (nie sme sentimentálni). Sme zúrivý víchor, pripravujúci veľkolepé predstavenie katastrofy, ohňa a rozkladu. Ako dosiahneme šťastie? DADA má jedno riešenie:

UŽ ŽIADNE SLOVÁ. (1916 – 1921, Tristan Tzara, Hugo Ball, Francis Picabia, Georges Ribemont-Dessaignes)

Vedieť súboj s časom, s históriou, s autoritami. Som jedným z miliónov, ktorí nezapadajú, ktorí nemajú domov, nemajú rodinu, nemajú bezpečné miesto. Som staviteľ svetov, zmyselník, ktorý velebí telo, melódiu, siluetu rysujúcu sa pred tmavnúcim nebom. Neviem tvoje meno a ty nevieš moje. Zajtra spolu začneme tvoriť mesto. (1993, Lebbeus Woods, architekt)

Texty v brožúre sú publikované v chronologickom poradí, tak ako sa objavujú v predstavení. Texty sme upravili, aby boli prístupnejšie pre publikum, ktoré ich počúva. Pochádzajú z týchto zdrojov:

100 Artists' Manifestos, selected by Alex Danchev, 2011; PostPunk then and now, edited by Gavin Butt, Kodwo Eshun and Mark Fisher, 2016; Against Interpretation and Other Essays, Susan Sontag, 1964; The 20th Century Performance Reader, edited by Teresa Brayshaw & Noel Witts 2013; Capitalist Realism, Mark Fisher, 2008; K-Punk, Mark Fisher, 2018; Judson Dance Theatre, Ramsay Burt, 2006; Dance As A Theatre Art, edited by Selma Jeanne Cohen, 1974; Walls Come Tumbling Down, Daniel Rachel, 2016; Playboy Magazine, July 1964; WikiQuote.Org

ARTATTACK By Niv Sheinfeld and Oren Laor Performeri a spolutvorcovia / Performers and co-creator: Tal Adler Arieli, Roni Chadash, Oren Laor, Niv Sheinfeld Manažérka skúšok/Rehearsals manager: Melanie Berson Umelecká konzultantka/Artistic advising: Natalie Zukerman Svetlá/Light designer: Matan Preminger Manažér predstavení/Show manager: Nofar Oved, Oran Barak Fotografie/Photos: Efrat Mazor Obrázky na titulke/Cover Images: Ruth Gwily Hudba / Music: The Smiths, Siouxsie And The Banshees, New Order, Fun Boy Three Talking Heads, Yazzo, Wolfgang Amadeus Mozart, PIL (Public Image Ltd) Premiéra / Premiere: 12. 4. 2021, Tmuna Theatre

Tvorbu predstavenia podporili / The creation was supported by: The Israeli Lottery fund, Suzanne Dellal Artist in Residency program, Acco Festival of Alternative Israeli Theatre, Theatre Pumpenhaus, Munster, Germany Niva Sheinfeld a Orena Laora podporuje Ministerstvo kultúry štátu Izrael a Magistrát mesta Tel Aviv / Niv Sheinfeld and Oren Laor are supported by the Israeli Ministry of Culture and by the Tel Aviv Municipality